

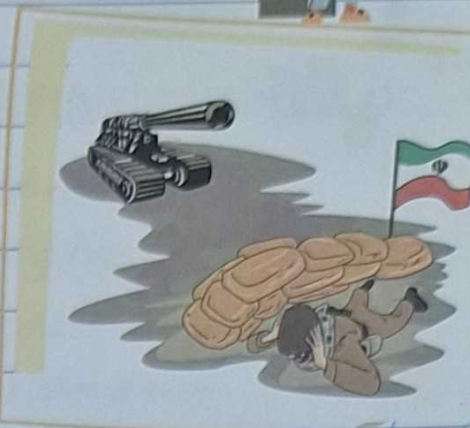
درس بیست و سوم

«خرمشهر در جنگال دشمن»

آموختنی‌ها

- ۱ آشنایی با علت‌های حمله‌ی نظامی عراق به ایران
- ۲ چگونگی اشغال خرمشهر

بخوان و بیاموز

جنگ تحمیلی بین ایران و عراق در ۳۱ شهریور سال ۱۳۵۹ اتفاق افتاد. پس از حمله‌های هوایی عراق به بعضی از شهرهای کشور، هجوم زمینی ارتش این کشور به غرب و جنوب غربی ایران آغاز شد و این حملات سر آغاز جنگ تحمیلی بود که نزدیک به هشت سال طول کشید.

علت‌های حمله‌ی نظامی عراق به ایران

مردم ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی (ره) که یک شخصیت ضداستعماری بود، در بهمن ۱۳۵۷، حکومت جمهوری اسلامی تشکیل دادند و این امر باعث قطع شدن نفوذ دشمنان از منافع ایران شده بود.

۱ مردم ایران بعد از انقلاب اسلامی سرنوشت خود را به دست گرفتند و منافع کشورهای استعمارگر ایران را قطع کردند.

۲ از آنجایی که ایران پس از پیروزی انقلاب همواره یار و یاور کشورهای مظلوم از جمله فلسطین در جهان بود؛ این امر خوشایند دشمنان نبود.

۳ اوایل انقلاب، سپاه و ارتش در حال مجهز شدن و نیرو گرفتن بودند و هنوز آمادگی کافی برای جنگ نداشتند. صدام از این اوضاع سوء استفاده و حمله را آغاز کرد؛ حمله‌ی نظامی از خرمشهر آغاز شد.

قطع منافع کشورهای استعمارگر

همراهی با کشورهای مظلوم

نداشتن آمادگی کافی برای جنگ

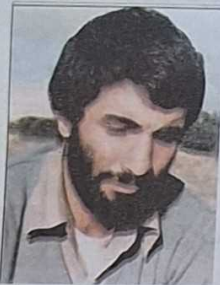
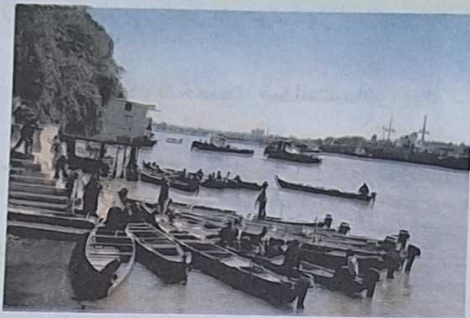
حمله عراق به ایران

علتها

معلول (نتیجه)

دلایل اهمیت خرمشهر

- ۱ از شهرهای زیبای جنوب غربی ایران است.
- ۲ در محل برخورد رود کارون و اروندرود قرار دارد.
- ۳ نزدیکترین شهر به آبادان که بزرگترین پالایشگاه نفت ایران را دارد، می باشد.

از آرزوهای صدام تصرف خوزستان و مالک شدن خرمشهر و اروندرود بود، ولی با مقاومت مردم خرمشهر روبه رو شد. جنگ در خرمشهر ۳۴ روز طول کشید. در آن زمان فرماندهی سپاه پاسداران خرمشهر، محمد جهان آرا بود که شجاعانه با دست خالی با کمک نیروهای مردمی در برابر ارتش مجهز به توپ و تانک عراقی‌ها ایستادگی کرد و به شهادت رسید. از آنجایی که عراقی‌ها در این مدت مردم زیادی را به شهادت رساندند و شهر زیبای خرمشهر را به خاک و خون کشاندند، این شهر «خونین شهر» نامیده شد.

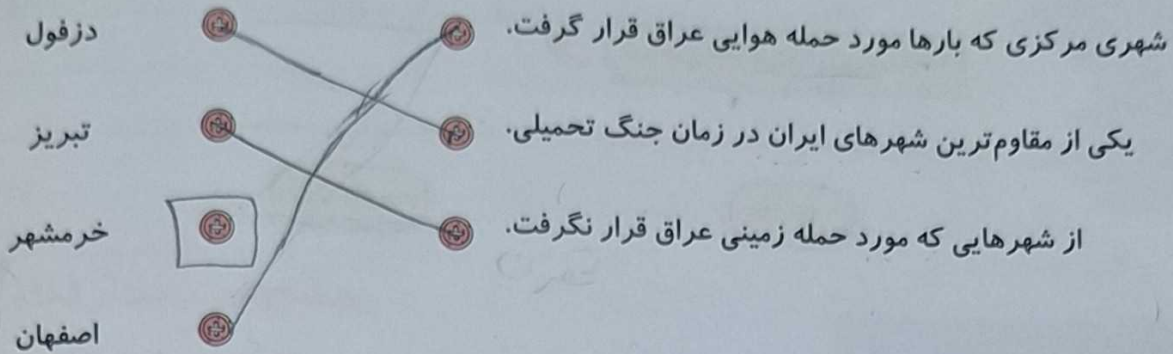

یکی از مقاومترین شهرهای ایران در هشت سال دفاع مقدس که بیشترین حملات هوایی را تحمل کرد، «دزفول» بود. مردم دزفول آن چنان مقاومت از خود نشان دادند که این شهر به عنوان نمونه‌ی مقاومت و پایداری ایران انتخاب شد. به همین دلیل در تقویم ما روز چهارم خرداد، «روز مقاومت و پایداری مردم دزفول» نامیده شد.

پیام امام خمینی (ره) در آغاز جنگ تحمیلی به مردم کشورمان: «من از ملت بزرگ ایران خواهانم که در هر مسئله‌ای که پیش می‌آید قوی باشند، قدرتمند باشند، متکی به خدای تبارک و تعالی باشند و از هیچ چیز باک نداشته باشند. ما از آن قدرت‌های بزرگ نمی‌ترسیم. این صدام است که قدرتی ندارد، عراق که چیزی نیست،

تمرین

۱ موارد مرتبط را به یکدیگر وصل کنید. (یک مورد اضافی است.)

۲ درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کنید.

الف: اهواز نزدیکترین شهر به خرمشهر است.

ب: امام خمینی (ره) یک شخصیت ضداستعماری بود.

پ: اولین حمله نظامی عراق در تاریخ ۳۱ شهریور سال ۵۷ بود.
۵۹

۳ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف: مردم خرمشهر ۳۰۴۰۰۰۰ روز با کمترین سلاح و مهمات در برابر دشمن مقاومت کردند.

ب: رئیس جمهور ستمگر عراق یعنی صدام... حمله‌ی نظامی را به ایران آغاز کرد.

پ: جنگ ایران و عراق... طول کشید.

۴ با انتخاب گزینه‌ی مناسب به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید.

الف: روز مقاومت و پایداری مردم دزفول در تقویم چه تاریخی انتخاب شده است؟

۲۲ بهمن (۴)

۱۲ بهمن (۳)

۴ خرداد (۲)

۳۰ شهریور (۱)

ب: کدام شهر در محل برخورد رود کارون و اروند رود قرار دارد؟

دزفول (۴)

خرمشهر (۳)

آبادان (۲)

اهواز (۱)

پ: فرماندهی سپاه خرمشهر در زمان جنگ ایران و عراق که بود؟

شهید بابایی (۴)

شهید چمران (۳)

شهید همت (۲)

شهید جهان‌آرا (۱)

«خرمشهر در دامان میهن»

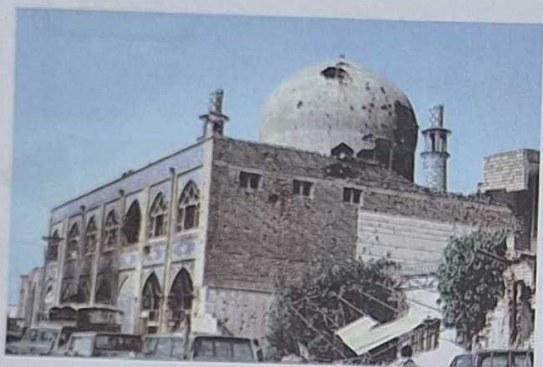
آموختنی‌ها

۱. آزادسازی خرمشهر

۲. هشت سال دفاع مقدس

بخوان و بیاموز

رزمندگان اسلام که شامل افراد در ارتش، سپاه پاسداران اسلامی و بسیج بودند با فداکاری فراوان با عراقی‌ها به سختی می‌جنگیدند. صدام پس از اشغال خرمشهر با استقرار تجهیزات جنگی در اطراف شهر، به حملات خود ادامه می‌داد و می‌خواست شهرهای دیگر خوزستان را نیز بگیرد. آن‌ها سرانجام در ارتش و سپاه با پشتیبانی مردم تقویت می‌شدند و نیروهای مردمی که به آن‌ها «بسیج» می‌گفتند، به ارتش سپاه کمک می‌کردند.

رزمندگان در عملیات بیت‌المقدس و با رمز «یا محمد بن عبدالله» نیروهای عراقی را شکست دادند و خرمشهر را در تاریخ ۳ خرداد ۱۳۶۱ از دست دشمن آزاد کردند. بعد از آزادی رزمندگان با گریه و شوق خود را به مسجد جامع رساندند. امام خمینی (ره) پس از آزادسازی خرمشهر فرمودند: «خرمشهر را خدا آزاد کرد». چندی بعد صدام سعی کرد با گرفتن کمک‌های مالی و اسلحه از کشورهای قدرتمند، توان خود را تقویت کند و همچنان به هجوم خود ادامه دهد.

رزمندگان در عملیات‌های بعدی تمام زمین‌هایی را که عراقی‌ها به ناحق گرفته بودند، پس گرفتند. سرانجام کشور ایران در سال ۱۳۶۷ قطع‌نامه‌ی صلح را پذیرفت و جنگ هشت ساله به پایان رسید. و حتی یک وجب از خاک میهن در اشغال تجاوزگران باقی نماند.

۴ با انتخاب گزینه‌ی مناسب به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید.

الف: در جنگ تحمیلی کدام گروه‌ها مشارکت داشتند؟

- ۱) سپاه
- ۲) نیروی هوایی ارتش
- ۳) تمام قشرهای مردمی
- ۴) همه‌ی موارد

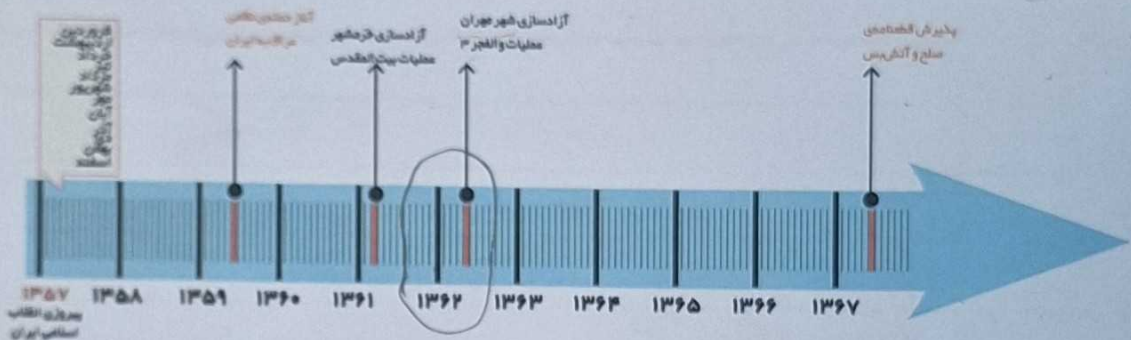
ب: این سخن از کیست؟ «خرمشهر را خدا آزاد کرد».

- ۱) امام خمینی (ره)
- ۲) آیت‌الله خامنه‌ای
- ۳) شهید خرازی
- ۴) هیچ‌کدام

پ: با پذیرش توسط ایران، جنگ ۸ ساله به پایان رسید.

- ۱) شرایط صدام
- ۲) اشغال خرمشهر
- ۳) قطع‌نامه‌ی صلح
- ۴) دستورات امام خمینی (ره)

۵ با توجه به نمودار زمان زیر، عملیات والفجر ۳ در چه سالی اتفاق افتاد؟ در این عملیات کدام شهر آزاد شد؟ **خرمهران**

..... **خرمهران** - نیمه اول سال ۱۳۶۲ عملیات والفجر ۳ اتفاق افتاد

۶ خرمشهر چگونه آزاد شد؟

رزمنده‌های اسلام با همکاری خلبانان شجاع نیروی هوایی ارتش در عملیات بیت المقدس توانستند نیروی دشمن را در هم بپاشند. در آخر به مرحله ارتش صدام با تلفات زیاد و شکست بر خوردند و سرود خرمشهر آزاد شدند.

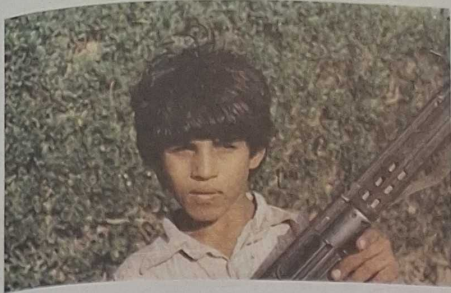
۷ صدام پس از آزادی خرمشهر چه کرد؟

طبعی که در باطنش کینه‌های مالی و اسلحه از کشورهای قدرتمند جهان خود را تقویت کند و همین‌ها هم هجوم خود را ادامه دهد.

۸ در جریان هشت سال دفاع مقدس، مردم ایران چه کردند؟

مردم ایران اجازه ندادند حتی یک وجب از خاک سرزمین در اشغال تجاوز کنند. با قیام بی‌سابقه زن و مرد و پیر و جوان ایستادگی و از زمین دفاع کردند.

همه‌ی اقشار مردم، زن، مرد، پیر، جوان و نوجوان و ... ایستادگی کردند و با همه‌ی توان از کشور دفاع کردند. آن عده‌ای هم که نمی‌توانستند به جبهه بروند، در پشت جبهه همکاری داشتند. ما استقلال کشور خود را مدیون خون شهدایی هستیم که با نثار جان خود آن را حفظ کردند تا پرچم ایران بر قلعه‌ی موفقیت به اهتزاز در آمد.

«بهنام محمدی»:

یکی از رزمندگان نوجوان و دانش‌آموز دوره‌ی هشت سال دفاع مقدس، است که هنگام هجوم نیروهای عراقی به خرمشهر با آن‌ها جنگید.

یکی دیگر از عملیات مهم در هشت سال دفاع مقدس، عملیات والفجر ۳ است که در این عملیات شهر مهران که یک شهر مرزی می‌باشد از چنگال دشمن آزاد شد.

تمرین

۱ موارد مرتبط را به یکدیگر وصل کنید. (یک مورد اضافی است.)

بیت المقدس	نبروهای مردمی در جبهه‌های جنگ.
مسجد جامع	مکان شادی مردم هنگام آزادسازی خرمشهر.
بسیج	نام عملیات آزادسازی خرمشهر.
فتح المبین	

۲ درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کنید.

- الف: پس از پایان جنگ تحمیلی بعضی از شهرها به دست دشمن افتاد.
- ب: خرمشهر در تاریخ ۳ خرداد سال ۶۷ به دست رزمندگان اسلام آزاد شد.
- پ: در جبهه‌ها نیروهای ارتش، سپاه و بسیج مشغول جنگ با دشمن بودند.

۳ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- الف: جنگ ایران و عراق در سال ۱۳۶۷ به پایان رسید. شروع ۵۹
- ب: دانش‌آموز شهیدی که در خرمشهر با نیروهای عراقی جنگید، بهنام محمدی نام داشت.
- پ: صدام پس از اشغال خرمشهر می‌خواست شهرهای دیگر خوزستان را هم تصرف کند.

نام استان‌های مشخص شده‌ی هم‌مرز با عراقی را روی نقشه بنویسید.

۵

۶ دلایل اهمیت خوزستان را بنویسید.

از بهر اهمیت‌های زیبایی، جنوب غربی ایران است.
 در محل برخورد رود دنا و رود کارون قرار دارد.
 نزدیک به ۱۰۰ میلیون تن جمعیت در این استان زندگی می‌کنند.

۷ دلایل حمله‌ی نظامی عراق به ایران را به صورت خلاصه بنویسید. (سه مورد)

۱. مردم ایران بعد از انقلاب اسلامی به روزگاری خود را به دست گرفتند و منافع کشورها را
 استعمارگر ایران را قطع کردند. ۲. ایران پس از پیروزی انقلاب ده‌ها میلیارد دلار تسلیحات و
 ظلم از جهان غلبه‌طلبان در جهان بود این امر خود شایسته دشمنان نبود. ۳. سپاه پاسداران در جنگ تحمیلی
 و نیروی کوفته بودند و هنوز آمادگی نداشتند برای جنگ خوانند.
 پیام امام خمینی (ره) در آغاز جنگ تحمیلی به مردم ایران را بنویسید.

۸ من از صلح بزرگ ایران خواهانم که هر چه مسئله‌ای که پیش از این عروس باشد
 قدرتمند باشند مگر به خواهی تبارک و تعالی باشند و از هیچ چیز بترسند
 باشند و ما از آن قورباغه‌های تبارک نفس‌تیمیم این صد ام است که قدرتی نداشتند
 عراق که چیزی نیست.